

Het vuurtje aanwakkeren

OneWorld spreekt ouders en kinderen over hun idealisme, activisme, levenshouding en wereldbeeld. Deze keer de Surinaamse Anita Abaisa, die het platform Black Ladies Talk oprichtte, en haar moeder Annie Kompai, die kleur geen issue vindt.

Tekst & foto **Rinske Bijl**

Annie: “Eenmaal in Nederland waren we veilig. Ik was blij dat we ons geen zorgen meer hoefden te maken over de burgeroorlog in Suriname. Maar het was niet gemakkelijk: ik wist niks van Nederland en sprak de taal niet goed. Ik had geen idee hoe de dingen hier werkten, op de school van de kinderen bijvoorbeeld. Ik was alleen met zeven kinderen.”

Anita: “In Suriname werkte je, dan paste mijn oma op.”

Annie: “Ja, daar was ik eigen baas, ik maakte kleding en verkocht broodjes. Als je niet lui bent, kun je in Suriname prima leven. Je hebt niet voor alles een diploma nodig, zoals in Nederland.”

Anita: “En nu heb je het vooral druk met oppassen op de kleinkinderen. Daardoor kan ik nu wel werken en de dingen doen die ik belangrijk vind.”

Annie: “Jij bent nog jong en je pakt de kansen die je krijgt, dat vind ik heel goed. Ik ben drie keer mee geweest naar een bijeenkomst van Black Ladies Talk. Ik wist van tevoren niet dat het zoiets groots zou zijn. Mensen kwamen naar me toe om te zeggen: kijk, dit heeft jouw dochter gedaan. Dat maakte me heel trots.”

Anita: “Door Black Ladies Talk ben ik me meer bewust geworden van mijn roots. Jij bent opgegroeid in Suriname en hebt die cultuur veel vanzelfsprekender meegekregen van je moeder. Jullie hebben daardoor ook veel meer met elkaar gemeen dan jij en ik. Dus verdiep ik me nu zelf in onze cultuur en geschiedenis. Ook omdat ik het belangrijk vind dat mijn dochter haar Surinaamse kant leert kennen. Dat ze weet wie ze is en waar ze vandaan komt. Ik woon

Met haar zesjarige dochter Anita, een zoon en nog vier dochters ontvluchtte de zwangere **Annie Kompai** (67) Suriname ten tijde van de Binnenlandse Oorlog (1986-1992). Nadat de kinderen het huis uit waren, werkte Annie in de zorg en als schoonmaker, en deed vrijwilligerswerk als kok in een verzorgingstehuis.

Anita Abaisa (37) is oprichter van Black Ladies Talk, een ontmoetingsplatform voor zwarte vrouwen. Ze studeert toegepaste psychologie, en ontwikkelt en begeleidt trainingen bij Eneco.

dan wel in Nederland, maar ik blijf toch altijd Surinaams.”

Annie: “Dat voel ik ook zeker zo. Maar omdat ik in Nederland woon, kijken ze me in Suriname soms aan alsof ik wit ben. Discriminatie komt echt overal in de wereld voor, niet alleen in Nederland.”

Anita: “In Suriname is het racisme soms explicieter en zichtbaarder. Op ons Marrons (Afrikanen die eeuwen geleden door vooral Nederlandse slavenhandelaren te werk werden gesteld op Surinaamse plantages, *red.*) wordt vaak openlijk neergekeken omdat we van het platteland komen. In Nederland is het racisme meer verborgen, maar het is er wel. Als kind werd ik toch altijd gezien als dat bruine meisje met het kroeshaar. Er werden vaak opmerkingen gemaakt over mijn huidskleur: ‘Jeetje, wat ben jij donker zeg’.”

Annie: “Ach, ik erger me niet zo aan dat soort opmerkingen. Ik laat het gewoon van me afglijden. Mij maakt het niet uit of je wit, bruin of zwart bent, we zijn toch allemaal hetzelfde.”

Anita: “Was dat altijd al zo, of had je er vroeger wel meer last van?”

Annie: “Nou, ik weet nog dat we een keer een dagje uit waren met de dames van de naailes. Een van die dames zat steeds naar me te kijken. Ik zei gewoon: ‘Oh mevrouw, hou nou toch op, we zijn allemaal mensen, hoor’. Vanaf dat moment keek ze nooit meer zo naar me.”

Anita: “Je hebt er dus toch wel iets van gezegd, je hebt het er niet zomaar bij gelaten. Ik weiger ook racisme te accepteren, ik ga ertegen in verzet. Ik ben trots op wie ik ben. En ik wil ook bij andere zwarte vrouwen dat vuurtje aanwakkeren. Ga in gesprek met elkaar en informeer jezelf over waar je vandaan komt.”

Annie: “Het is mooi dat je daardoor veel mensen ontmoet. Toen wij in Nederland aankwamen, gingen we in Papendrecht wonen, maar daar waren we de allereerste vluchtelingen. Er was geen Surinaamse gemeenschap, dat heb ik wel gemist.”

Anita: “Mensen vragen me vaak waarom ik bijeenkomsten voor alleen zwarte vrouwen organiseer. Nou, gewoon, omdat ik zelf een zwarte vrouw ben. En ik ben nieuwsgierig of het leven van andere zwarte vrouwen op dat van mij lijkt. Bij Black Ladies Talk zat ik voor het eerst aan tafel met andere vrouwen die een oorlog hadden meegemaakt. Het was zo fijn om die ervaring eindelijk te kunnen delen.” ●

“
In Suriname is het racisme explicieter